

Na osnovu člana 61. stav 3. Zakona o zaštiti od jonizujućih zračenja i o nuklearnoj sigurnosti („Službeni glasnik RS”, br. 36/09 i 93/12), člana 17. stav 1. i člana 42. stav 1. Zakona o Vladi („Službeni glasnik RS”, br. 55/05, 71/05 – ispravka, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – US, 72/12 i 7/14 – US),

Vlada donosi

UREDBU

o merama bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala

I. UVODNE ODREDBE

Član 1.

Ovom uredbom se propisuju mere bezbednosti koje primenjuje nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti radi obezbeđivanja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala.

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovoj uredbi imaju sledeće značenje:

- 1) alarm je zvučni signal i/ili vizuelni signal, koji je prouzrokovan nedozvoljenim radnjama;
- 2) bezbednosna provera je provera koju u skladu sa zakonom koji uređuje tajnost podataka vrši nadležni organ;
- 3) vitalna zona je prostor koji se nalazi unutar zaštićene zone i koji sadrži objekte, opremu, sisteme, uređaje ili nuklearni materijal čija sabotaza može direktno ili indirektno dovesti do značajnih radioloških posledica;
- 4) detekcija predstavlja proces u sistemu bezbednosti koji započinje alarmom i završava se potvrđivanjem i ocenom uzroka alarma;
- 5) zadržka je element sistema fizičke zaštite projektovan tako da poveća vreme potrebno za ulaz i/ili izlaz iz nuklearnog objekta ili prostora koji se štiti;
- 6) zaštićena zona je prostor unutar zone sa ograničenim pristupom koja sadrži nuklearne materijale i/ili ciljeve (mete) sabotaže i okružena je fizičkom barijerom sa dodatnim merama fizičke zaštite;
- 7) zlonamerno delo je namerno učinjen pogrešan postupak ili učešće u njemu bez odobrenja ili opravdanja, ili čin za koji se pretpostavlja ili zna da će prouzrokovati smrt ili ozbiljnu povredu neke osobe, oštećenje materijala ili štetu na objektima ili u životnoj sredini;
- 8) zona sa ograničenim pristupom je obeleženi prostor u kome se nalaze nuklearni objekti i nuklearni materijali, i kome je pristup ograničen i kontrolisan iz razloga fizičke zaštite;
- 9) zone sistema obezbeđenja su: zona sa ograničenim pristupom, zaštićena zona, unutrašnja zona i vitalna zona;
- 10) mere bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala su mere fizičke zaštite i mere tehničke zaštite radi obezbeđivanja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala;
- 11) mere detekcije su mere namenjene otkrivanju nezakonitog ili neodobrenog postupka od značaja za bezbednost nuklearnih objekata i nuklearnih materijala;
- 12) neovlašćeno pomeranje je krađa ili bilo koje drugo nezakonito odnošenje nuklearnog materijala;
- 13) odbrana po dubini predstavlja kombinaciju više nivoa sistema i mera koji moraju biti savladani ili zaobiđeni u cilju narušavanja sistema obezbeđenja;
- 14) odgovor je aktivnost usmerena ka otkrivanju ili sprečavanju zlonamernog dela;
- 15) plan bezbednosti je akt izrađen na osnovu procene osnovne bezbednosne ugroženosti od strane nosioca licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti, na koji je saglasnost dala Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost Srbije (u daljem tekstu: Agencija), koji uspostavlja sistem bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala;
- 16) plan bezbednosti transporta je akt izrađen na osnovu POBU transporta od strane nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, na koji je saglasnost dala Agencija, koji definiše sistem obezbeđenja i

aktivnosti radnika obezbeđenja i drugih zaposlenih tokom priprema za transport i transporta, uključujući i tačke prenošenja nadležnosti;

17) plan za delovanje u slučaju ugrožavanja bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala je akt izrađen od strane nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, na koji je saglasnost dala Agencija, kojim se definišu aktivnosti nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti s ciljem sprečavanja zlonamernog dela i otklanjanja njegovih posledica;

18) pravilo „dva lica” je procedura koja zahteva prisustvo najmanje dva obučena i ovlašćena lica sa ciljem odobravanja aktivnosti pri postupcima u vezi sa nuklearnim objektima i nuklearnim materijalima;

19) pretnja je aktivnost osobe ili grupe osoba koja ima motive, želju i mogućnosti da izvede zlonamerno delo;

20) program održavanja sistema obezbeđenja je akt izrađen od strane nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, na koji je saglasnost dala Agencija, koji definiše mere i aktivnosti potrebne za održavanje sistema obezbeđenja;

21) program stručne obuke zaposlenih na poslovima i zadacima sistema obezbeđenja (u daljem tekstu: program stručne obuke) je akt izrađen od strane nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, na koji je saglasnost dala Agencija, koji definiše sadržaj i dinamiku stručne obuke zaposlenih na poslovima i zadacima sistema obezbeđenja;

22) procena osnovne bezbednosne ugroženosti (u daljem tekstu: POBU) je akt u kom su označeni i opisani potencijalni napadači na nuklearne objekte i nuklearne materijale i njihove karakteristike;

23) radnik obezbeđenja je osoba zaposlena na poslovima sprovođenja mera bezbednosti;

24) sistem obezbeđenja je integrisani skup mera bezbednosti i procedura koje sprovodi služba obezbeđenja nosioca licence za nuklearnu aktivnost, s ciljem sprečavanja zlonamernih dela;

25) tehnička zaštita je skup organizovanih mera i aktivnosti tehničkog obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala koji se sprovodi upotrebom mehaničkih i elektronskih sredstava za zaštitu;

26) transportno-kontrolni centar je objekat koji omogućava kontinuirano praćenje lokacije transportnog konvoja i njegovog bezbednosnog statusa kao i komunikaciju sa transportnim konvojem, prevoznikom, pošiljaocem, primaocem i kada je to potrebno sa službom obezbeđenja. Organizovanje transportno-kontrolnog centra je u nadležnosti Ministarstva unutrašnjih poslova;

27) unutrašnja zona je prostor unutar zaštićene zone gde se koriste i/ili čuvaju nuklearni materijali kategorije I;

28) uravnoteženi pristup je metod koji podrazumeva primenu mera bezbednosti srazmernu potencijalnim posledicama zlonamernog dela;

29) fizička barijera je ograda, zid ili slična fizička prepreka koja obezbeđuje usporavanje prolaska i dopunjuje mere kontrole pristupa;

30) fizička zaštita je skup aktivnosti i postupaka fizičkog obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala koji se sprovodi aktivnostima službe obezbeđenja;

31) funkcije sistema obezbeđenja su detekcija, zadržka i odgovor;

32) centralna alarmna stanica (CAS) je objekat sa instaliranom opremom koja omogućava celovito i kontinuirano praćenje alarma, procenu situacije i komunikaciju sa radnicima obezbeđenja, odgovornim licima i snagama za odgovor.

Član 3.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti obezbeđuje sprovođenje mera fizičke i tehničke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala, kao i mere fizičke i tehničke zaštite tokom transporta nuklearnih materijala unutar teritorije Republike Srbije.

Mere fizičke i tehničke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala se utvrđuju na osnovu izrađene POBU.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti sprovodi mere fizičke i tehničke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala u skladu sa Planom za delovanje u slučaju ugrožavanja bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala, Planom bezbednosti i Planom bezbednosti transporta.

Na akte kojima se uređuje bezbednost nuklearnih objekata i nuklearnih materijala iz stava 3. ovog člana, a koje donosi nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti, saglasnost daje Agencija.

Član 4.

Komisija za procenu osnovne bezbednosne ugroženosti (u daljem tekstu: Komisija) vrši procenu na osnovu dostupnih informacija službi bezbednosti Republike Srbije, ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove, ministarstva nadležnog za spoljne poslove, nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti i Agencije. Komisiju za procenu osnovne bezbednosne ugroženosti obrazuje Vlada.

Komisija izrađuje POBU i dostavlja je Vladi. POBU je poverljiv dokument koji sadrži podatke od interesa za Republiku Srbiju čijim bi otkrivanjem neovlašćenom licu nastala šteta i koji se označava određenim stepenom tajnosti u skladu sa procenom moguće štete po interes Republike Srbije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Revizija POBU vrši se svake godine do 31. januara. U slučaju novih saznanja od značaja za bezbednost nuklearnih objekata i nuklearnih materijala u Republici Srbiji, Komisija vrši izmenu ili dopunu POBU, i dostavlja Vladi u roku od 30 dana od novih saznanja.

Obim mera bezbednosti prilikom transporta nuklearnog materijala iz člana 15. ove uredbe, Komisija utvrđuje izradom POBU transporta nuklearnog materijala za svaki pojedinačni transport.

Član 5.

Sistem obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala obuhvata:

- 1) mere tehničke i fizičke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala;
- 2) procedure za rukovanje i čuvanje poverljivih informacija;
- 3) procedure za sprovođenje mera informatičke bezbednosti nuklearnih objekata;
- 4) procedure za održavanje bezbednosne kulture.

Sistem obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala zasniva se na:

- 1) upravljanju rizicima;
- 2) uravnoteženom pristupu;
- 3) odbrani po dubini.

Upravljanje rizicima iz stava 2. tačka 1) ovog člana radi fizičke i tehničke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala obuhvata procenu rizika i preduzimanje aktivnosti i mera za otklanjanje uočenih rizika. Upravljanje rizicima obuhvata:

- 1) analize rizika u slučaju neovlašćenog pomeranja nuklearnog materijala s ciljem konstruisanja nuklearne eksplozivne naprave;
- 2) analize rizika u slučaju neovlašćenog pomeranja nuklearnog materijala s ciljem njihovog sekundarnog raspršivanja;
- 3) analize rizika u slučaju ugrožavanja sigurnosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala.

Uravnoteženi pristup i odbrana po dubini iz stava 2. tač. 2) i 3) ovog člana predstavlja postojanje više zona zaštite i primene više metoda fizičke i tehničke zaštite nuklearnih objekata i nuklearnih materijala, u koje su uključene administrativne i tehničke mere, na istom nivou i po celoj liniji odbrane u svakoj zoni zaštite, primenom svih funkcija sistema obezbeđenja.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti dužan je da svako narušavanje sistema obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala i svako zlonamerno delo odmah prijavi Agenciji.

Član 6.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti je obavezan da izradi akte definisane u članu 3. stav 3. ove uredbe kojima se:

- 1) precizira sistem obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala i održavanje toga sistema;
- 2) definišu aktivnosti i redosled postupaka u slučaju neovlašćenog pomeranja nuklearnog materijala ili sabotaze u nuklearnim objektima i na nuklearnim materijalima;
- 3) definišu mere obezbeđenja kod transporta nuklearnih materijala na teritoriji Republike Srbije;
- 4) definišu stručne obuke za zaposlene na poslovima obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala.

Član 7.

Mere bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala propisuju se u zavisnosti od kategorije nuklearnog materijala.

Pripadnost nuklearnog materijala kategoriji I, II i III određuje se prema kriterijumima utvrđenim u kategorizaciji koja je data u Zakonu o ratifikaciji Konvencije o fizičkoj zaštiti nuklearnog materijala („Službeni list SFRJ – Međunarodni ugovori”, broj 9/85).

Član 8.

Za sprovođenje mera bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala moraju biti ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da se nuklearni materijal u količini čije raspršivanje može dovesti do značajnih radioloških posledica i oprema, sistemi i uređaji neophodni za sprečavanje značajnih radioloških posledica nalaze u jednoj ili više vitalnih zona koje se nalaze unutar zaštićene zone;
- 2) da se nuklearni materijal kategorije I i nuklearni objekat sa opremom i uređajima od značaja za nuklearnu sigurnost i bezbednost, u kojem je predviđeno korišćenje ili skladištenje nuklearnih materijala ove kategorije, nalaze u unutrašnjoj zoni;
- 3) da se nuklearni materijal kategorije II i III i nuklearni objekat sa opremom i uređajima od značaja za nuklearnu sigurnost i bezbednost u kojem je predviđeno korišćenje ili skladištenje nuklearnih materijala ove kategorije nalaze u zaštićenoj zoni;
- 4) da se nuklearni objekat sa opremom i uređajima od značaja za nuklearnu sigurnost i bezbednost, predviđen za skladištenje i preradu nisko i srednje aktivnog otpada nalaze u zaštićenoj zoni;
- 5) da se dokumentacija od značaja za sistem obezbeđenja nuklearnih materijala kategorije I i nuklearnih objekata u kojima je predviđeno korišćenje ili skladištenje takvih nuklearnih materijala čuva u posebnoj prostoriji u vitalnoj zoni;
- 6) da se dokumentacija od značaja za sistem obezbeđenja nuklearnih materijala kategorije II i III i objekata u kojima je predviđeno korišćenje ili skladištenje takvih nuklearnih materijala, kao i nuklearnih objekata predviđenih za skladištenje i preradu nisko i srednje aktivnog otpada čuva u zaštićenoj zoni.

Član 9.

Sistem obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala, kao i oprema i softver koji se koriste za obezbeđenje moraju biti u skladu sa usvojenim standardima i međunarodnim normama iz domena fizičko-tehničke zaštite.

Član 10.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti dužan je da obezbedi mere da samo ovlašćena lica imaju pristup zonama sistema obezbeđenja.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti dužan je da vodi evidenciju o svim licima koja imaju pristup zonama i objektima unutar svake zone sistema obezbeđenja. Nosilac licence je dužan da ovu evidenciju čuva kao poverljiv dokument.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti dužan je da sve mehanizme ulaska u zone i/ili objekte kao što su ključevi, ključ-kartice i sl. obezbedi i onemogućiti neovlašćeni pristup, krađu ili njihovo umnožavanje.

Član 11.

Ograđeni prostor na kome se nalaze objekti, oprema i uređaji nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti se smatra zonom sa ograničenim pristupom.

Mere bezbednosti koje se sprovode u zoni sa ograničenim pristupom su:

- 1) periodična fizička kontrola zone;
- 2) vizuelni nadzor;
- 3) kontrola kretanja robe, vozila i ljudi;
- 4) provera identiteta lica koja ulaze u zonu i obavezno nošenje identifikacione kartice na vidnom mestu.

Zona sa ograničenim pristupom se obeležava znacima upozorenja koji sadrže tekst „ZONA SA OGRANIČENIM PRISTUPOM”.

Član 12.

Zaštićena zona se nalazi unutar zone sa ograničenim pristupom.

U zaštićenoj zoni i objektima koji se nalaze unutar te zone sprovode se sledeće mere bezbednosti:

- 1) stalno prisustvo radnika obezbeđenja;
- 2) periodična fizička kontrola zone;
- 3) stalno prisustvo lica odgovornog za nuklearnu bezbednost ili lica zaposlenog kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, a koje on odredi, prilikom kretanja posetilaca u zaštićenoj zoni i objektima koji se nalaze unutar te zone;
- 4) postavljanje uređaja za otkrivanje neovlašćenog ulaska u zonu i/ili objekat;
- 5) instalacija sistema za prenos alarmnih signala, sa sopstvenim rezervnim napajanjem od najmanje 48 časova, i to tako da se otkriju sve neovlašćene intervencije ili radovi na sistemu;
- 6) postavljanje samozatvarajućih protiv-provalnih vrata;
- 7) postavljanje protiv-provalnih rešetki na prozore u prizemlju objekta;
- 8) postavljanje uređaja za praćenje i kontrolu ulaska i izlaska na ulazu u zaštićenu zonu i objekte koji se nalaze unutar te zone;
- 9) provera identiteta lica koji ulaze u zonu i obavezno nošenje identifikacione kartice na vidnom mestu;
- 10) ulazak vozila u zaštićenu zonu moguć je samo uz odobrenje lica odgovornog za nuklearnu bezbednost.

Zaštićena zona se obeležava znacima upozorenja koji sadrže tekst „ZAŠTIĆENA ZONA” i „OGRANIČENO KRETANJE”.

Član 13.

Unutrašnja zona se nalazi unutar zaštićene zone.

Unutrašnja zona može biti i vitalna zona.

U unutrašnjoj zoni sprovode se sledeće mere bezbednosti:

- 1) stalno prisustvo naoružanih radnika obezbeđenja;
- 2) redovno sprovođenje fizičke kontrole zone;
- 3) stalno prisustvo lica odgovornog za nuklearnu bezbednost ili lica zaposlenog kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, a koje on odredi, prilikom kretanja posetilaca, tako da postoji najmanje jedno odgovorno lice na deset posetilaca prilikom kretanja posetilaca u unutrašnjoj zoni;
- 4) intervencije obezbeđenja tokom vremena definisanog planom bezbednosti sa vremenom intervencije kraćim od pet minuta;
- 5) slobodan prostor širine najmanje pet metara od granica unutrašnje zone, bez mehaničkih prepreka koje bi smanjile mogućnost nadzora;
- 6) osvetljenje nedovoljno osvetljenih mesta i osvetljenje prostora tokom smanjene vidljivosti;
- 7) postavljanje uređaja za snimanje i video nadzor;
- 8) postavljanje uređaja za automatsko praćenje i kontrolu ulaska i izlaska;
- 9) postavljanje uređaja za otkrivanje neovlašćenog ulaska i izlaska;
- 10) postavljanje uređaja za automatsko snimanje i video nadzor ulaska i izlaska;
- 11) instaliranje sistema za prenos alarmnih signala, sa sopstvenim rezervnim napajanjem od najmanje 48 časova i to tako da se otkriju sve neovlašćene intervencije ili radovi na sistemu;
- 12) ograničen broj kontrolisanih ulaznih i izlaznih tačaka;
- 13) postavljanje samozatvarajućih protiv-provalnih vrata;
- 14) postavljanje protiv-provalnih rešetka na prozore u prizemlju objekta;
- 15) opremanje izlaznih tačaka opremom koja omogućuje otvaranje u slučaju vanrednih događaja;
- 16) instaliranje uređaja za automatsku detekciju požara;

- 17) ulazak vozila u unutrašnju zonu je moguće samo uz odobrenje lica odgovornog za nuklearnu bezbednost;
  - 18) provera identiteta lica koji ulaze u zonu i obavezno nošenje identifikacione kartice na vidnom mestu;
  - 19) postavljanje uređaja za kontrolu ručnog i drugog prtljaga, tereta i pošiljki na ulasku u unutrašnju zonu radi sprečavanja unosa nedozvoljenih predmeta i materijala i neovlašćeno iznošenje nuklearnog i drugih radioaktivnih materijala.
- Unutrašnja zona se obeležava znacima upozorenja koji sadrže tekst „UNUTRAŠNJA ZONA” i „ZABRANJEN NEOVLAŠĆEN PRISTUP”.

Član 14.

Vitalna zona i vitalni objekat se nalaze unutar zaštićene zone.

U vitalnoj zoni se sprovode mere koje obezbeđuju dodatni nivo zaštite u cilju detekcije, kontrole pristupa i zadržke.

U vitalnoj zoni se sprovode sledeće mere bezbednosti:

- 1) stalno prisustvo naoružanih radnika obezbeđenja;
- 2) redovno sprovođenje fizičke kontrole zone;
- 3) intervencije obezbeđenja tokom vremena definisanih planom bezbednosti sa vremenom intervencije kraćim od tri minuta;
- 4) stalno prisustvo lica odgovornog za nuklearnu bezbednost ili lica zaposlenog kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti a koje on odredi, prilikom kretanja posetilaca, tako da postoji najmanje jedno odgovorno lice na deset posetilaca prilikom kretanja posetilaca unutar vitalne zone;
- 5) pregled i provera svih lica, prtljaga, vozila i roba koji ulaze ili izlaze iz vitalne zone;
- 6) ulazak vozila u vitalnu zonu je moguće samo uz odobrenje lica odgovornog za nuklearnu bezbednost;
- 7) na spoljnoj i unutrašnjoj strani ograde ostavlja se prazan prostor širine dva do pet metara bez mehaničkih prepreka, i postavljaju se druge tehničke mere (sredstva i uređaji za detekciju i osvetljenje) koje omogućavaju obavljanje zadataka fizičke zaštite;
- 8) prostor koji se kontroliše ograđen je najmanje jednostrukom ogradom visine od minimum 2,4 metra sa bodljikavom žicom postavljenom na vrhu ili drugom preprekom kojom se onemogućava prelaz ograde;
- 9) podela prostora zone na sektore, kako bi se obezbedilo efikasnije otkrivanje pokušaja neovlašćenog ulaska i reagovanje u slučaju događaja kojim se ugrožava bezbednost nuklearnih objekata i nuklearnih materijala;
- 10) prostor koji se kontroliše osvetljava se prilikom smanjenja vidljivosti;
- 11) na spoljnoj i unutrašnjoj strani postavljaju se uređaji za video nadzor;
- 12) postavljanje uređaja za praćenje, snimanje, video nadzor i kontrolu ulaska i izlaska;
- 13) postavljanje uređaja za otkrivanje neovlašćenog ulaska i izlaska;
- 14) instaliranje sistema za prenos alarmnih signala, sa sopstvenim rezervnim napajanjem od najmanje 48 časova i to tako da se otkriju sve neovlašćene intervencije ili radovi na sistemu;
- 15) postavljanje samozatvarajućih protiv-provalnih vrata;
- 16) postavljanje protiv-provalnih rešetki na prozore u prizemlju objekta;
- 17) postavljanje uređaja za kontrolu ručnog i drugog prtljaga, tereta i pošiljki na ulasku u vitalnu zonu radi sprečavanja unosa nedozvoljenih predmeta i materijala i neovlašćeno iznošenje nuklearnog i drugih radioaktivnih materijala;
- 18) ručni uređaji sa kojima rukuje fizičko obezbeđenje za kontrolu lica koja ulaze ili izlaze u vitalnu zonu;
- 19) ograničen broj kontrolisanih ulaznih i izlaznih tačaka;
- 20) svi izlazi iz vitalne zone opremaju se mehanizmom za otvaranje u vanrednim situacijama;
- 21) provera identiteta lica koji ulaze u zonu i obavezno nošenje identifikacione kartice na vidnom mestu;

- 22) postavljanje fizičkih prepreka za sprečavanja nasilnog ulaska motornih vozila u vitalnu zonu;
- 23) instaliranje uređaja za automatsku detekciju požara.

Vitalna zona se obeležava znacima upozorenja koji sadrže tekst „VITALNA ZONA” i „ZABRANJEN NEOVLAŠĆEN PRISTUP”.

Član 15.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti koji obavlja poslove sa nuklearnim materijalima kategorije I ili II ili objekata u kojima je predviđeno korišćenje ili skladištenje takvih nuklearnih materijala ima sopstvenu centralno-alarmnu stanicu (u daljem tekstu: CAS). CAS mora da ispunjava sledeće uslove:

- 1) da je smeštena u zaštićenoj zoni;
- 2) da poseduje najmanje dva nezavisna izvora napajanja električnom energijom;
- 3) da ima instaliranu opremu za snimanje i čuvanje podataka i evidencije o pokušajima neovlašćenog ulaska, pokretanja alarma i sprovedenih mera;
- 4) da ima obezbeđene veze za nesmetanu dvosmernu komunikaciju sa radnicima obezbeđenja i odgovarajućim državnim organima i službama (policija, vatrogasci, centar za obaveštavanje, hitna pomoć) u slučaju vanrednih događaja;
- 5) da ima instalirane uređaje za kontinuirano snimanje svih komunikacija u CAS.

U CAS je obavezno kontinuirano prisustvo najmanje dva radnika fizičkog obezbeđenja.

U CAS je zabranjeno korišćenje mobilnih telefona i fotografisanje.

Ulazak posetilaca u CAS moguć je samo uz odobrenje lica odgovornog za nuklearnu bezbednost. Posetioci mogu boraviti unutar CAS-a samo uz pratnju lica odgovornog za nuklearnu bezbednost ili lica koje on odredi.

II. MERE BEZBEDNOSTI TOKOM TRANSPORTA NUKLEARNOG MATERIJALA NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE

Član 16.

Plan bezbednosti transporta se primenjuje kod transporta nuklearnih materijala saglasno POBU.

Mere bezbednosti prilikom transporta nuklearnog materijala se propisuju u zavisnosti od kategorije nuklearnog materijala koji se transportuje.

Mere bezbednosti koje pošiljalac nuklearnih materijala obezbeđuje su:

- 1) naoružano i obučeno obezbeđenje opremljeno zaštitnom opremom;
- 2) pisane instrukcije radnicima obezbeđenja pre početka priprema za transport sa detaljima svih obaveza tokom priprema za transport i tokom transporta;
- 3) informacije o rasporedu i ruti transporta su poverljivi dokumenti;
- 4) zaštićena komunikacija između radnika obezbeđenja koji obavljaju fizičku zaštitu i transportno-kontrolnog centra;
- 5) mere fizičke i tehničke zaštite tokom priprema za transport i transporta nuklearnih materijala u skladu s Planom bezbednosti transporta;
- 6) izvršen detaljan pregled transportnog vozila pre utovara kako bi se osiguralo da ne sadrži nikakve supstance koje bi ugrozile ili sprečile transport;
- 7) obavljene bezbednosne provere za vozače i tehničko osoblje koji učestvuju u pripremanjima za transport i transportu;
- 8) da je pre početka transporta izvršen alko-test za vozača i postupak za otkrivanje znakova ili simptoma upotrebe droga, psiho-aktivnih lekova i drugih psiho-aktivnih supstanci u organizmu.

Nuklearni materijal koji se transportuje mora biti u kontejneru na koji je postavljen sistem za satelitsko praćenje.

III. POSEBNE MERE KOJE SE PRIMENJUJU KOD TRANSPORTA NUKLEARNIH MATERIJALA I, II i III KATEGORIJE

Član 17.

Transport nuklearnog materijala I i II kategorije u drumskom saobraćaju vrši se:

- 1) transportnim vozilom opremljenim za transport opasnog tereta;
- 2) zaštitom vozila od strane najmanje dva čuvara;
- 3) pošiljka se nalazi u obezbeđenom kontejneru koji je zaključan, zatvoren ili na drugi način obezbeđen i adekvatno učvršćen;
- 4) uz policijsku pratnju.

Transport nuklearnog materijala I i II kategorije u železničkom saobraćaju vrši se:

- 1) teretnim vozom sa posebnim vagonom namenjenim samo za transport opasnih materija;
- 2) pošiljka se nalazi u obezbeđenom odeljku ili u kontejneru koji je zaključan, zatvoren ili na drugi način obezbeđen i adekvatno učvršćen;
- 3) radnici obezbeđenja koji prate pošiljku u posebnom vagonu putuju u vagonu najbližem vagonu koji sadrži nuklearni materijal;
- 4) uz policijsku pratnju.

Transport nuklearnog materijala I i II kategorije vodenim putem vrši se:

- 1) transportnim brodom namenjenim za takav transport;
- 2) pošiljka se nalazi u obezbeđenom odeljku ili u kontejneru koji je zaključan, zatvoren ili na drugi način obezbeđen i adekvatno učvršćen;
- 3) uz policijsku pratnju.

Transport nuklearnih materijala I i II kategorije vazдушnim putem vrši se isključivo korišćenjem aviona određenog samo za teretni transport.

Član 18.

Transport nuklearnog materijala III kategorije u drumskom saobraćaju vrši se:

- 1) transportnim vozilom opremljenim za transport opasnog tereta;
- 2) pošiljku prati jedan ili više obučениh radnika obezbeđenja u zavisnosti od POBU.

Transport nuklearnog materijala III kategorije u železničkom saobraćaju vrši se na sledeći način:

- 1) pošiljka se nalazi u obezbeđenom odeljku ili u kontejneru koji je zaključan, zatvoren ili na drugi način obezbeđen i adekvatno učvršćen;
- 2) pošiljku prati jedan ili više obučениh radnika obezbeđenja u zavisnosti od POBU.

Transport nuklearnog materijala III kategorije vodenim putem se obavlja tako da se pošiljka nalazi u obezbeđenom odeljku ili u kontejneru koji je zaključan, zatvoren ili na drugi način obezbeđen i adekvatno učvršćen.

Transport nuklearnih materijala III kategorije vazдушnim putem vrši se isključivo korišćenjem aviona određenog samo za teretni transport.

IV. MERE BEZBEDNOSTI KOJE SE ODNOSE NA ZAPOSLENE KOJI OBAVLJAJU POSLOVE FIZIČKO-TEHNIČKOG OBEZBEĐENJA NUKLEARNOG OBJEKTA I MATERIJALA

Član 19.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti imenuje lice odgovorno za nuklearnu bezbednost.

Svi zaposleni kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti moraju ispunjavati uslove za dobijanje pozitivne bezbednosne provere, a u cilju sprečavanja moguće sabotaže.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti ima zaposlene operatere CAS i radnike obezbeđenja.

Zaposleni operateri CAS-a i radnici obezbeđenja kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti moraju da imaju:

- 1) uverenje o zdravstvenoj sposobnosti za obavljanje poslova i radnih zadataka obezbeđenja;
- 2) položen ispit iz stručne obuke, u skladu sa ovom uredbom;
- 3) pozitivnu bezbednosnu proveru.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti može pojedine poslove obezbeđenja poveriti pravnom licu koje obavlja poslove obezbeđenja objekata i lica.

Radnici pravnog lica koje obavlja poslove obezbeđenja objekata i lica moraju ispunjavati iste uslove kao i radnici kod nosioca licence za obavljanje nuklearne aktivnosti.

Član 20.

Zaposleni koji obavljaju poslove fizičko tehničkog obezbeđenja nuklearnih objekata i nuklearnih materijala dužni su da pohađaju programe osnovne stručne obuke i periodične obnove znanja.

Na osnovu programa osnovne stručne obuke i periodične obnove znanja zaposlenih, nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti organizuje i sprovodi obuku.

Zaposleni na poslovima i zadacima sistema obezbeđenja polažu ispit iz osnovne stručne obuke i periodične obnove znanja.

Ispit iz osnovne stručne obuke i periodične obnove znanja se polaže saglasno Zakonu, po programu na koji saglasnost daje Agencija.

Ako zaposleni ne položi ispit, može ponovo polagati po proteku mesec dana.

Zaposlenom koji je položio ispit izdaje se uverenje o položenom ispitu.

Član 21.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti priprema godišnji program obnove znanja za zaposlene koji obavljaju poslove i zadatke obezbeđenja.

Program za obnovu znanja obuhvata način i sadržaj vežbi za održavanje fizičke kondicije, rukovanje sredstvima veze, rukovanje oružjem, gađanje pokretnih i nepokretnih meta, sprovođenje mera fizičke zaštite u toku redovnih aktivnosti i vanrednih događaja, zaštite od zračenja, prve pomoći i upotrebe zaštitne opreme.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti ocenjuje jednom godišnje znanje zaposlenih na poslovima i zadacima sistema obezbeđenja u skladu sa programom periodične obnove znanja.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti obezbeđuje zaposlenima koji imaju pristup nuklearnim materijalima pohađanje obuke iz bezbednosne kulture i upoznaje ih sa uputstvima vezanim za sistem obezbeđenja nuklearnih materijala pre početka njihovog rada.

V. OSTALI USLOVI U POGLEDU FIZIČKIH I TEHNIČKIH MERA BEZBEDNOSTI

Član 22.

Nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti dostavlja predlog planova i programa iz člana 3 ove uredbe radi usklađivanja sa važećim POBU. Radi očuvanja kontinuiteta sistema obezbeđenja, a do dobijanja saglasnosti Agencije, nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti primenjuje do tada važeće planove i programe.

Godišnji izveštaj o stanju sistema obezbeđenja nosilac licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti dostavlja Agenciji do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Član 23.

Plan bezbednosti iz člana 2. tačka 15) ove uredbe sadrži:

- 1) uslove, kriterijume i mere sistema obezbeđenja;
- 2) nadležnosti, odgovornosti i obaveze svih učesnika u sistemu obezbeđenja;
- 3) osnovu plana sistema obezbeđenja i pregled mera fizičke i tehničke zaštite;
- 4) opis zona, objekata u zonama i zaštićenih materijala;
- 5) plan ili crtež zona;
- 6) opis i crteže svih propisanih mera fizičke i tehničke zaštite u pojedinim zonama;
- 7) organizacija službe obezbeđenja;
- 8) procedure, mere i postupke koje preduzimaju svi zaposleni na poslovima i zadacima sistema obezbeđenja tokom redovnog i vanrednog događaja;
- 9) postupke za proveru i reviziju procedura, mera i postupaka službe obezbeđenja;
- 10) proceduru za obaveštavanje ministarstva nadležnog za unutrašnje poslove u slučaju opasnosti;
- 11) proceduru za rukovanje i čuvanje poverljivih informacija;
- 12) uputstva o merama nuklearne sigurnosti za radnike koji imaju pristup nuklearnim materijalima;

13) program održavanja sistema obezbeđenja.

Član 24.

Plan bezbednosti transporta nuklearnih materijala iz člana 2. tačka 16) ove uredbe sadrži:

- 1) opis transportnih sredstava i njihove karakteristike;
- 2) podatke o kategoriji i količini nuklearnih materijala, uključujući podatke o ambalaži koja se koristi;
- 3) plan transporta, uključujući rutu, tačke odmora i tačke pretovara, sa opisom mogućih tačaka pretnje;
- 4) definisanu fizičku zaštitu duž transportne rute, za vreme odmora i pretovara i u slučaju eventualnih kvarova;
- 5) predviđene alternativne rute;
- 6) crteže elemenata fizičke zaštite vozila;
- 7) način provere sigurnosti i bezbednosti transportnih sredstava;
- 8) pisana uputstva radnicima obezbeđenja koja se tiču njihovih obaveza u toku transporta, odmora i pretovara;
- 9) opis tehničke zaštite vozila i nuklearnih materijala;
- 10) plan komunikacija između lica uključenih u transport, radnika obezbeđenja i transportno-kontrolnog centra;
- 11) mere i postupke koje preduzimaju radnici obezbeđenja tokom redovnog rada i vanrednog događaja;
- 12) postupke za proveru bezbednosnih procedura i mera sistema obezbeđenja;
- 13) mere za utvrđivanje psiho-fizičke spremnosti vozača, mašinovođe, pilota, kapetana i posade za vožnju;
- 14) postupke za rukovanje i čuvanje poverljivih informacija svih učesnika u transportu.

Član 25.

Plan za delovanje u slučaju ugrožavanja bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala iz člana 2. tačka 17) ove uredbe sadrži:

- 1) postupke i procedure koje sprovode zaposleni na poslovima i zadacima fizičke zaštite u slučaju ugrožavanja bezbednosti;
- 2) postupke i procedure koje sprovode ostali zaposleni kod nosioca licence za obavljanje nuklearnih aktivnosti u slučaju ugrožavanja bezbednosti;
- 3) plan komunikacije.

Član 26.

Nosilac licence za obavljanje nuklearne aktivnosti, Agencija i ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove, najkasnije do 31. januara, dostavljaju ministarstvu nadležnom za poslove nuklearne sigurnosti i upravljanja radioaktivnim otpadom izveštaj o stanju sistema bezbednosti nuklearnih objekata i nuklearnih materijala u Republici Srbiji za prethodnu godinu. Ministarstvo nadležno za poslove nuklearne sigurnosti i upravljanje radioaktivnim otpadom dostavlja objedinjeni izveštaj Vladi najkasnije do 31. marta.

Član 27.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

05 broj 110-2668/2014-1
U Beogradu, 4. aprila 2014. godine

Vlada
Predsednik,
Ivica Dačić, s.r.